

Marek Derwich

"Repertorium konwentu bonifratrów
w Cieszynie z 1724 roku", ed.
Maksymilian Kuśka, Józef Marecki,
transl. Przemysław Stanko, Cieszyn
2010 : [recenzja]

Hereditas Monasteriorum 2, 414-415

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ceeded. The third chapter describes individuals and collates an information on date and place of their birth, social origin, education, age of entry into ecclesiastical office and ecclesiastical career path. The fourth chapter tries to show their contribution on the life of the Church at the diocesan level as well at different dioceses. The fifth chapter presents care of the clergy and consecrated life as well a problem of the Mariavite Church. All data are summarized in the tables. Study ends with bibliography and indices of persons and geographical names.

Marek DERWICH
Institute of History
University of Wrocław

André RAVIER, *Saint Bruno le Chartreux*, Paris: Lethielleux, 2003³, ss. 232
(wyd. 1: 1904, 2: 1981, wyd. angielskie: *Saint Bruno
the Carthusian*, translated by Bruno BECKER, San Francisco: Ignatius Press, 1995,
dostępne online: <http://transfiguration.chartreux.org/SaintBruno.htm>)

Trzecie, przejrane i poprawione, wydanie książki A. Raviera poświęconej św. Brunonowi Kartuzowi wpisało się w rocznicowe obchody upamiętniające jej bohatera w 900-lecie jego śmierci. Autor skrupulatnie wykorzystuje nieliczne źródła, ukazując postać Brunona na szerokim tle ówczesnych dziejów Kościoła. Skupia się na ukazaniu propozycji zakonnej i duchowej, którą ten „człowiek o głębokim sercu” (jak go nazwał Guido I) wypracował i zaproponował swoim kontynuatorom. Myli się jednak, podkreślając jej oryginalność. Wykazano już wielokrotnie, że doświadczenie kartuskie wpisuje się w określony, bardzo szeroki nurt XI-wiecznych doświadczeń monastycznych. Mimo tego uchybienia praca A. Raviera stanowi lekturę podstawową dla wszystkich zajmujących się dziejami kartuzów.

ks. Janusz KRÓLIKOWSKI
Wydział Teologiczny
Sekcja w Tarnowie
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

*Repertorium konwentu bonifratrów w Cieszynie z 1724 roku [Repertory
of the Convent of the Brothers Hospitallers in Cieszyn from 1724]*, ed. Maksymilian
KUŚKA, Józef MARECKI, translation Przemysław STANKO (*Monumenta Historica
Fratrorum Misericordiarum Tessinensis*, 1), Cieszyn: Konwent Zakonu Bonifratrów,
2010, pp. 160

This bilingual publication (a German original version and a parallel Polish translation) has been based on a manuscript remaining in the Archive and Library of the Brothers Hospitallers in Cieszyn, cat. no. 9. It is a paper cartulary created in 1724 by an anonymous Brother Hospitaller. It starts with a short chronicle which describes building the monastery from the moment of its foundation in 1694 to the consecration of the church in 1714. Then, under the letters A-G, the author compiled, as he informs, “all documents and records referring to the building of

the Brothers of Mercy monastery in the Royal City of Cieszyn, located in Upper Silesia, as well as other miscellanies and written testimonies." The publication opens with the short outline history of the monastery, the information about the renovation of the manuscript and editorial comments. It is concluded with the index of names and localities as well as a bibliography.

Marek DERWICH
Institute of History
University of Wrocław

Waldemar ROZYNKOWSKI, *Studia nad liturgią w Zakonie Krzyżackim w Prusach. Z badań nad religijnością w późnym średniowieczu* [Studies on the liturgy of the Teutonic Order in Prussia. Research on religiosity in the late Middle Ages] (Ecclesia Clerusque Temporibus Medii Aevi Polonia et Ordo Teutonicus in Borussia), Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2012, pp. 299, summary in German

Author used primarily the inventories of Chapels of the Teutonic religious houses as well normative and narrative sources. His book is divided into eight chapters: I – *Liturgy of the Hours and the Eucharist*; II – *Eucharistic worship* (In the liturgical calendar, Corpus Christi Processions, Exposition of the Blessed Sacrament, Storage of the Blessed Sacrament, Eucharistic scarves, Administration of the Communion of the sick, Adoration during of the Mass, Eucharistic callings of churches and the oratories); III – *Manifestations of the Marian devotion* (Feastes, Altars, Images, Vestments, Rosary, Other forms of Marial devotion); IV – *Saints Patrons of Teutonic Order* (Barbara, Elizabeth, George, Hubert); V – *Liturgical space in the chapels* (Altars and their equipment, Crosses, Carpetings, Pillows, Candlesticks, Liturgical banners, Choir stalls or bench, Lectern or ambo, Church or liturgical bells); VI – *Books for liturgy* (Missals, Mass Gospel and Lessons book, Breviaries, Psalters, Book of Mass collects, Antiphonaries, Graduals, Cantionals or liturgical songbooks, Legenderys, Martirologies, *Notulle*, *Agenda*); VII – *Liturgical Vestments* (Cashubles, Stoles, Maniples, Dalmatics and subdiaconal tunics, Albs, Amices, Cinctures, Copes or pluvials, Surplices, Bishops liturgical vestments, Colors of vestments); VIII – *Liturgical heritage of the Teutonic Order* (Books, Calendar, Marial devotion, Saints Patrons, Post-Teutonic chapels).

Marek DERWICH
Institute of History
University of Wrocław

Sanctimonialis autem femina. Magnificat, motety i pieśni na dwa chóry żeńskie z rękopisu L 1643 Biblioteki Diecezjalnej w Sandomierzu [*Sanctimonialis Autem Femina. Magnificat, Motets and Songs for Two Female Choirs Manuscript L 1643 of the Sandomierz Diocese Library*], introduction and commentary Magdalena WALTER-MAZUR, Sandomierz: Biblioteka Diecezjalna w Sandomierzu, 2012, pp. 297, illustrated

The publication consists of: 1. an introduction which discusses the environment of the manuscript's creation as well as the pieces selected for editing, 2. an edition and 3. editor's note.